

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
TEOLOGICZNEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO WE WŁOCŁAWKU
w roku 2018**

W 2018 roku odbyły się cztery spotkania Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, w tym jedno było spotkaniem roboczym, jedno jubileuszowym – z okazji 90. rocznicy powstania Towarzystwa Teologicznego we Włocławku i dwa o charakterze wykładów otwartych. Obecne sprawozdanie przedstawia podejmowaną na nich problematykę.

1) 6 lutego 2018 r.

Spotkanie to, któremu przewodniczył prezes Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku ks. Lech Król, odbyło się w sali konferencyjnej Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. W spotkaniu uczestniczyli: biskup włocławski Wiesław Mering, ks. Jerzy Bagrowicz, ks. Janusz Bartczak, ks. Janusz Borucki, ks. Piotr Dykowski, ks. Wojciech Frątczak, ks. Julian Głowacki, ks. Krzysztof Graczyk, ks. Wojciech Hanc, ks. Ireneusz Juszczyński, ks. Waldemar Karasiński, ks. Jacek Kędzierski, ks. Krzysztof Konecki, ks. Lech Król, ks. Witold Kujawski, ks. Dariusz Lewandowski, ks. Zbigniew Łukasik, ks. Artur Niemira, ks. Antoni Poniński, ks. Zdzisław Pawlak, ks. Kazimierz Rulka, ks. Piotr Siołkowski, ks. Kazimierz Skoczyła, ks. Zbigniew Skrobicki, ks. Henryk Sławiński, ks. Sławomir Sobiech, ks. Stefan Spychalski, ks. Jacek Szymański, ks. Andrzej Tomalak, ks. Ireneusz Werbiński, ks. Henryk Witczak, ks. Zbigniew Wróbel, ks. Zbigniew Zaremski, ks. Rafał Zieliński, s. Natalia Musidlak ZSNM, Monika Balakowicz, Dariusz Duszeński, Jerzy Gadzinowski, Mirosław Glazik, Urszula Hańkiewicz, Zdzisław Przybył, Grzegorz Sztandera.

Wykład pt. „Polska recepcja adhortacji *Amoris laetitia*. Wdzięczność i niepokój” (anonsowany przedtem jako „Etos miłosierdzia a wier-

ność małżeńska. Recepcja adhortacji papieża Franciszka *Amoris laetitia* w Polsce”) wygłosił ks. prof. dr hab. Ireneusz Mroczkowski, pracownik naukowy Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, jeden z ekspertów w Komisji Episkopatu Polski zajmującej się recepcją powyższej adhortacji w Kościele w Polsce.

Prelegent na początku wystąpienia przedstawił plan swojej prelekcji w czterech punktach: 1) Historyczno-duszpasterski kontekst polskiej recepcji adhortacji *Amoris laetitia*; 2) Duszpasterskie inspiracje adhortacji; 3) Ewolucja czy rewolucja w nauczaniu Kościoła w tematyce małżeńskiej; 4) Polska teologia moralna wobec *Amoris laetitia*. Następnie prelegent rozwinął poszczególne punkty.

Po wykładzie odbyła się dyskusja, którą poprowadził ks. prof. dr hab. Ireneusz Werbiński. W dyskusji wzięło udział 12 osób w następującej kolejności: ks. Ireneusz Werbiński, ks. Jerzy Bagrowicz, ks. Janusz Borucki, ks. Piotr Siołkowski, ks. Zdzisław Pawlak, p. Mirosław Głazik, s. Natalia Musidlak, p. Jerzy Gadzinowski, ks. Antoni Poniński, ks. Artur Niemira, ks. Wojciech Hanc, ks. Henryk Sławiński. Zakres pytań był szeroki, w zależności od zainteresowań i doświadczenia pytającego. Ks. prof. Ireneusz Mroczkowski na bieżąco ustosunkowywał się do zadawanych pytań. Na zakończenie części dyskusyjnej głos zabrał biskup Wiesław Mering, który podziękował prelegentowi za wygłoszony referat i podkreślił trzy ważne zagadania, które zostały poruszone w wykładzie: problem miłosierdzia, problem prawdy i problem wierności Chrystusowi.

Po zakończeniu dyskusji głos zabrał ks. Lech Król, prezes Towarzystwa, który podziękował prelegentowi i uczestnikom spotkania oraz przedstawił bieżące komunikaty związane z działalnością Towarzystwa.

2) 18–19 kwietnia 2018 r.

W tych dniach odbyła się uroczystość jubileuszowa z okazji 90. rocznicy powstania Towarzystwa Teologicznego we Włocławku i złożyły się na nią dwa odrębne spotkania.

Najpierw, w dniu 18 kwietnia, odbyło się wyjazdowe **Walne zebranie Polskiego Towarzystwa Teologicznego** w Domu Księży Emerytów we Włocławku-Michelinie. Zebraniu temu przewodniczył ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś, prezes Polskiego Towarzystwa Teologicznego.

Zebranych powitał ks. dr hab. Lech Król, prezes Teologicznego Towarzystwa Naukowego WSD we Włocławku. Na zebraniu byli także pozostali członkowie zarządu tego Towarzystwa: ks. dr Henryk Witczak,

wiceprezes; ks. dr hab. Janusz Borucki, sekretarz; ks. dr Jacek Kędzierski, skarbnik.

Po wprowadzeniu w tematykę zabrania przez ks. prof. Kazimierza Panusia, ks. dr Henryk Witczak wygłosił wykład o historii Włocławka. Przedstawił ją w trzech punktach. Najpierw ukazał początki Włocławka, z uwzględnieniem lokacji i początków innych miast, oraz jego dzieje do 1255 r., gdy był on własnością panujących. Następnie przedstawił kolejne okresy dziejów miasta Włocławka, gdy w latach 1255–1796 był własnością biskupów włocławskich, następnie w latach 1796–1807 należał do Państwa Pruskiego, z kolei w latach 1807–1815 – do Księstwa Warszawskiego, a po 1815 r. – do Królestwa Polskiego, oraz w okresie po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku. W drugim punkcie przedstawił początki i rozwój organizacji kościelnej we Włocławku z uwzględnieniem sieci parafialnej. W ostatnim punkcie wykładu przedstawiał historię włocławskiego seminarium duchownego.

Po zakończeniu tego wykładu głos zabrał ks. dr Jacek Kędzierski, dyrektor Zespołu Szkół Katolickich im. ks. Jana Długosza we Włocławku, i zapoznał zebranych z historią i funkcjonowaniem tej szkoły.

Z kolei ponownie głos zabrał ks. prof. Kazimierz Panuś i poinformował zebranych, że Rada Prawna Konferencji Episkopatu Polski przygotowała pozytywną opinię dla Konferencji w celu zatwierdzenia nowego statutu Polskiego Towarzystwa Teologicznego.

Na zakończeniu walnego zebrania Polskiego Towarzystwa Teologicznego odbyło się głosowanie, w którym zebrani podjęli decyzję o przyjęciu ośmiu nowych członków Towarzystwa.

W drugim dniu, 19 kwietnia, odbyło się we Włocławku **Symposium „90. rocznica powstania Towarzystwa Teologicznego we Włocławku”**.

Uroczystość rozpoczęła się o godz. 9 mszą w kościele seminarijnym św. Witalisa we Włocławku, której przewodniczył biskup włocławski Wiesław Mering, a koncelebrowali: bp Bronisław Dembowski, ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś – prezes Polskiego Towarzystwa Teologicznego, ks. dr hab. Lech Król – prezes Teologicznego Towarzystwa Naukowego WSD, księża profesorowie Wyższego Seminarium Duchownego oraz członkowie Teologicznego Towarzystwa Naukowego. Uczestniczyli w niej również: przedstawiciel Parlamentu RP, przedstawiciele władz samorządowych, włocławskich uczelni, alumni włocławskiego seminarium, siostry zakonne i zaproszeni goście. W homilii ks. Panuś, nawiązując do pierwszego czytania mszalnego, zaczerpniętego z Dziejów Apostolskich,

które mówiło o spotkaniu Filipa z dworzaninem królowej etiopskiej, stwierdził, że środowisko naukowe Wyższego Seminarium Duchownego od lat pełni rolę biblijnego Filipa. „Potrzebna jest bowiem ta sama misja diakona Filipa dla człowieka każdego czasu. Tak jak dworzanin królowej Kandaki czytał i nie rozumiał, tak potrzeba teologa, który podejdzie jak Filip i pokaże, że w tym tunelu jest światło, które rozświetla drogi mroczne współczesnego człowieka”.

Druga część uroczystości jubileuszowych miała miejsce w seminaryjnej auli Prymasa Stefana Wyszyńskiego. Rozpoczęła się ona hymnem *Gaude Mater Polonia* w wykonaniu chóru kleryckiego pod dyktando ks. prof. Józefa Nowaka. Następnie ks. dr hab. Lech Król powitał bp. Wiesława Meringa, bp. Bronisława Dembowski, abp. Mariana Gołębiowski (prezesa TTN WSD w latach 1984–1991), oraz wszystkich przybyłych na jubileusz i przekazał przewodniczenie tej części ks. dr hab. Zdzisławowi Pawlakowi (prezesowi TTN WSD w latach 1994–1997), który zaprosił obecnych do wysłuchania trzech wykładów.

Pierwszym prelegentem był ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś, prezes Polskiego Towarzystwa Teologicznego. W swoim referacie, zatytułowanym: „Działalność Teologicznego Towarzystwa Naukowego WSD we Włocławku na tle działalności towarzystw teologicznych w Polsce”, przypomniał, że głównym celem towarzystw teologicznych było „propagowanie nauki i badań naukowych wśród kapłanów”. Ukazując ich działalność w trudnym okresie historii Polski, podkreślił ogromną rolę środowiska włocławskiego. „To tu dojrzała myśl powołania pierwszej organizacji, której celem byłaby troska o harmonijny rozwój teologii” – mówił ks. Panuś. Następnie prelegent wspominał osoby, które wycisnęły niezatarte znamię na dziejach włocławskiego towarzystwa teologicznego. W referacie nie zabrakło odwołań do bp. Stanisława Zdzitowieckiego, ks. rektora Antoniego Borowskiego, ks. Bolesława Kunki. Ks. Panuś ukazywał też konkretne pola zaangażowania członków Towarzystwa, takie jak niedziela misyjna, tydzień ekumeniczny czy tydzień miłosierdzia. Na zakończenie życzył wszystkim włocławskim teologom dalszych sukcesów i dynamicznego rozwoju.

Kolejnym prelegentem był ks. prof. dr hab. Ireneusz Werbiński (prezes TTN WSD w latach 1997–2006), który przybliżył „Tematykę podejmowaną w «Studiach Włocławskich» (1998–2018)”. Prelegent zwrócił uwagę, że ukazujące się od 20 lat artykuły w periodyku Towarzystwa Teologicznego poruszają tematykę ściśle teologiczną, dalej zamieszczają

artykuły poświęcone diecezji włocławskiej (*Vladislaviensia*), które są cennym wkładem w historię diecezji, a także – stanowiące trzecią grupę tematyczną – sprawozdania i recenzje. Ks. Werbiński ukazał też bogactwo naukowe włocławskiego prezbiterium, które może poszczycić się wieloma profesorami tytularnymi, doktorami habilitowanymi oraz znaczną liczbą doktorów różnych dziedzin teologicznych i humanistycznych. Omówienie to, znacznie poszerzone, jest opublikowane w niniejszym tomie „Studiów Włocławskich” (s. 723–738).

Po półgodzinnej przerwie, która posłużyła m.in. na wymianę myśli i spotkanie przy kawie, ks. dr hab. Lech Król, prezes Towarzystwa Teologicznego WSD, wygłosił wykład pt. „Osiągnięcia i perspektywy rozwoju działalności Teologicznego Towarzystwa Naukowego WSD we Włocławku”. Prelegent wymienił dane statystyczne dotyczące spotkań naukowych organizowanych przez Towarzystwo, wskazał sposoby realizacji celów statutowych oraz punkty, gdzie potrzebne jest dalsze zaangażowanie TTN, jak np. Internet.

Kolejnym punktem sympozjum była promocja 20. tomu „Studiów Włocławskich”, której dokonał ks. dr hab. Kazimierz Skoczyła s.

Podczas uroczystości jubileuszowych 90. rocznicy powstania Towarzystwa Teologicznego we Włocławku biskup włocławski Wiesław Mering został uhonorowany medalem Zasłużony dla Polskiego Towarzystwa Teologicznego za twórczy wkład w kształt polskiej teologii i rozwoju Towarzystwa. Laudację wygłosił ks. dr hab. Jacek Szymański, rektor włocławskiego WSD. Nakreślił on wizerunek bp. Meringa w trzech punktach: 1) filozof o znacznym dorobku pisarskim i dydaktycznym; 2) dydaktyk, wymagający profesor i wykładowca; 3) biskup diecezjalny od 15 lat.

Z kolei nastąpiły wystąpienia zaproszonych gości. Głos zabrali: abp Marian Gołębiowski, który zachęcał do naukowych poszukiwań szczególnie w dziedzinach: biblistyki, bioetyki i kosmologii, prof. dr hab. Zygmunt Wiatrowski, dr Joanna Borowiak, poseł na sejm RP oraz przedstawiciele Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Kuratora Kujawsko-Pomorskiego, Włocławskiego Towarzystwa Naukowego, Kujawskiej Szkoły Wyższej oraz Starosty Lipnowskiego.

Podsumowania obchodów jubileuszowych dokonał biskup włocławski W. Mering. Podziękował za wyróżnienie, które – jak powiedział – choć zostało wręczone właśnie jemu, to jest ono „dla całego środowiska, które od 90 lat próbuje szerzyć, umacniać i propagować aktualne refleksje na temat Bożego Objawienia”. Stwierdził, że ukazani mistrzowie, jak św. Jan

Paweł II, kard. Stefan Wyszyński czy ks. prof. Stanisław Olejnik dowodzą, że w dziedzinie ludzkiej myśli i ludzkiej kultury wszystko zależy od ludzi i od tego, czy są to ludzie prawdy, szukający prawdy, zmierzający w stronę dobra i dzielący się swoją wiedzą i mądrością z innymi. Podkreślił też głęboki szacunek środowiska wrocławskiego do nauki, które „swoją pracą przyczynia się do rozwoju kultury i chrześcijańskiego myślenia o tej rzeczywistości, jaką kultura stanowi” oraz wyraził nadzieję, „że ludzie spragnionych w osiąganiu prawdy, dobra i piękna nie zabraknie”.

3) 10 października 2018 r.

W dniu 10 października 2018 r. w gmachu Muzeum Diecezjalnego we Wrocławku odbyło się pierwsze w nowym roku akademickim spotkanie Towarzystwa Teologicznego WSD we Wrocławku, któremu przewodniczył jego prezes, ks. Lech Król. Zostało ono poświęcone młodzieży, jej problemom, edukacji i formacji chrześcijańskiej. Inspiracją do tego spotkania był obradujący w Rzymie Synod Biskupów na temat „Młodzież, wiara i rozeznanie” oraz rok duszpasterski poświęcony św. Stanisławowi Kostce w 450. rocznicę jego śmierci. Spotkanie miało charakter otwarty, uczestniczyli w nim: członkowie Teologicznego Towarzystwa Naukowego, księża z Wrocławka, alumni Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławku, siostry zakonne, katecheci. W ramach spotkania zostały wygłoszone dwa wykłady.

Ks. infułat dr Marian Bronikowski, proboszcz parafii Wszystkich Świętych w Sieradzu, wikariusz biskupi rejonu sieradzkiego, wygłosił referat pt. „Światowe Dni Młodzieży i co dalej?”. Na wstępie nawiązał do hasła odbywającego się Synodu Biskupów w Rzymie oraz dziewięciu pytań, które w dniu 6 października w auli Pawła VI młodzi przekazali papieżowi Franciszkowi, z prośbą, aby Synod udzielił na nie odpowiedzi. Następnie prelegent przedstawił – wyróżniane w socjologii – pięć grup wiekowych, w szczególności skupiając się na charakterystyce pokolenia urodzonego po 2000 r. – pokolenia technologicznego. Jako próbę dotarcia do tego pokolenia prelegent przedstawiał Światowe Dni Młodzieży i zaprezentował wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczestników Światowych Dni Młodzieży w Krakowie. Następnie, odwołując się do nauczania papieża Franciszka, przedstawił inspiracje dotyczące duszpasterstwa młodzieży: 1) „Apostolstwo ucha” – cierpliwe i miłosierne słuchanie drugiego człowieka; 2) Zrozumiały język; 3) Budowanie środowiska chrześcijańskiego; 4) Pogłębiona duchowość; 5) Odważne

poszukiwanie „nowych dróg”. Zaangażowanie młodzieży w Kościele jest konieczne, dlatego prelegent wskazał na propozycje formacyjne dla młodzieży: projekt „Młodzi Misjonarze Miłosierdzia”, „Woluntariat +” oraz projekt dotyczący chorych „L4”. Konkludując wystąpienie ks. Bronikowski przywołał słowa papieża Jana XXIII: „Powiedzcie młodzieży, że świat istniał przed nimi, ale powiedzcie starszym, że będzie istniał także po nich”.

Referat ten jest wydrukowany w tym tomie „Studiów Włocławskich” (s. 275–292).

Następnie ks. dr hab. Zbigniew Zarembski, profesor Wydziału Teologicznego UMK w Toruniu, wygłosił drugi referat pt. „Towarzystwo młodemu człowiekowi w dojrzewaniu wiary”. Prelegent podkreślił wartość indywidualnego towarzyszenia młodzieży w okresie adolescencji, w której w obecnym czasie występuje ryzyko tworzenia własnej duchowości. Odwołując się do badań przeprowadzonych przez ks. prof. Janusza Mariańskiego w latach 1988–2017, ks. Zarembski mówił o tzw. pełzającej sekularyzacji, ukazując wiarę ludzi młodych w świetle badań. W dalszej części wystąpienia prelegent przedstawił troskę Kościoła o młodych, która wyraża się w działalności i licznych inicjatywach duszpasterskich. „Dotrzeć do człowieka, zrozumieć, budzić fascynację Bogiem, wyjaśnić prawdy wiary, rozwiewać stopniowo pojawiające się wątpliwości. Trzeba wychodzić do człowieka” – prelegent wskazał to jako zadania dla wspólnoty Kościoła, by rozeznawała i towarzyszyła młodzieży. Wskazując miejsca towarzyszenia oraz cechy osoby towarzyszącej, ks. Zarembski zaakcentował, że celem duszpasterstwa jest „doprowadzenie młodzieży do dojrzałości w wierze, aby ta stawała się świadkiem Chrystusa”. Ostatnim punktem wystąpienia było zagadnienie form towarzyszenia młodzieży, tj. rozmowa pastoralna, sakrament pokuty i pojednania, kierownictwo duchowe.

Po wygłoszeniu referatów odbyła się dyskusja, której przewodniczył ks. dr Jacek Kędzierski, dyrektor Zespołu Szkół Katolikach im. ks. Długosza we Włocławku. W dyskusji pierwszy zabrał głos ks. dr Henryk Witczak, wiceprezes Teologicznego Towarzystwa, i zauważył, że w programie spotkania brakuje wystąpień katechetów. W nawiązaniu do uwagi ks. Witczaka jako pierwszy z katechetów głos zabrał p. mgr Zbigniew Ryniec, który od 20 lat jest katechetą we Włocławku, i zwrócił uwagę, że na fakt rezygnacji z udziału w katechezie przez znaczną część młodzieży duży wpływ ma plan lekcji, w którym lekcje religii umieszczane są na początku lub na końcu zajęć. Następnie głos zabrał p. mgr Dariusz

Duszeński, katecheta z 5-letnim stażem, i podkreślił, że na uczestnictwo w lekcjach religii duży wpływ ma sposób prowadzenia lekcji i postawa katechety. Jako ostatnia z grona katechetów głos zabrała s. dr Natalia Musielak, katechetka z Kalisza, która zapytała ks. Mariana Bronikowskiego, jak w swojej parafii realizuje wskazania Światowych Dni Młodzieży. Po udzieleniu odpowiedzi przez prelegenta, ks. Kędzierski zakończył dyskusję.

ks. Janusz Borucki

4) 27 listopada 2018 r.

Kolejne otwarte spotkanie Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku, któremu przewodniczył prezes tego Towarzystwa ks. Lech Król, odbyło się w auli Muzeum Diecezjalnego we Włocławku.

W spotkaniu udział wzięli: Wiesław Mering – biskup włocławski, bp Bronisław Dembowski – emerytowany biskup włocławski, członkowie Teologicznego Towarzystwa Naukowego, profesorowie i alumni Wyższego Seminarium Duchownego, pracownicy Kurii Diecezjalnej Włocławskiej. Obecna była matka generalna Sióstr Wspólnej Pracy Jolanta Gołębiowska wraz z siostrami swego zgromadzenia, siostry zakonne innych zgromadzeń, przedstawiciele parafii Uniejów z proboszczem ks. infuł. Andrzejem Ziemińskiewiczem, delegacje z innych miejscowości diecezji włocławskiej.

Konferencja ta wpisała się w ciąg uroczystości związanych z 100. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości. W tym też kontekście zostały przygotowane i wygłoszone dwa wykłady.

Ks. dr hab. Paweł Bortkiewicz z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, członek Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk i Narodowej Rady Rozwoju, powołanej przez prezydenta Rzeczypospolitej Andrzeja Dudę, wygłosił wykład pt. „Paradygmat wolności i wyzwolenia – refleksje historyczno-teologiczne”. Wykład swój oparł na ponad 1000-letnich dziejach naszej Ojczyzny, zauważając jednocześnie, że Jan Paweł II w czasie swojej pielgrzymki do Polski w roku 1991 oparł swoje nauczanie na Dekalogu, wskazując, że jest to program ludzi wolnych. Przy czym wolność i niepodległość nie jest dana raz na zawsze i nie jest celem samym w sobie. Przytoczył nauczanie prymasów Polski Edmunda Dalbora i Augusta Hlonda, którzy wskazywali na wartości duchowe, jakie powinny towarzyszyć wolności państwa.

Podobnie jak biblijny obraz wyjścia Żydów z niewoli egipskiej jest oparty na Przymierzu z Bogiem, tak i każda wolność państwowa powinna być oparta na życiu według praw Bożych, a nie tylko stanowionych przez człowieka. Jednym z elementów życia duchowego jest również usuwanie z życia zarówno pojedynczego człowieka jak i całych społeczeństw wad moralnych, które przysyłają dobro narodu i państwa. Potrzeba jest również, aby autorytet władzy państwowej oparty był na realnych przesłankach, a nie wymuszony siłą.

Kościół, mimo że jest odrzucany przez środowiska laickie, jest gwarantem ciągłości narodu i opierając się na Chrystusowym stwierdzeniu: „oddajcie cesarzowi, co należy do cesarza”, zauważa istnienie rzeczywistości zarówno doczesnej opartej na doraźnej działalności, jak i wiecznej, która nadaje sens działaniom doczesnym. W tej sytuacji ważne jest zauważenie trzech elementów kształtujących rzeczywistość ludzkiego życia: Bóg, człowiek, świat, a nie tylko, jak chcą niektóre środowiska, dwóch: człowiek i świat.

W podsumowaniu prelegent wyakcentował stwierdzenie Jana Pawła II, że wolność jest dana i zadana, ciągle więc stoi przed nami zadanie kształtowania tej wolności, przez ożywianie wiary i pracę dla dobra wspólnego.

Referat ten jest wydrukowany w tym tomie „Studiów Włocławskich” (s. 531–546).

Z kolei s. dr Natalia Musidlak ze Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy od Niepokalanej Maryi, posługującą w Kaliszu jako katechetka, głosząca również konferencje w Radiu Rodzina, organizatorka spotkań formacyjnych dla kobiet, wygłosiła wykład pt. „Sługa Boży bp Wojciech Owczarek – wczoraj i dziś”. Okazję do tej prelekcji dały obchodzone w tym roku związane z bp. Owczarkiem rocznice: 120. rocznica święceń kapłańskich, 100. rocznica sakry biskupiej, 80. rocznica śmierci i 30. rocznica rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego. Prelegentka swoje przedłożenie ujęła w trzech punktach: 1) Pasjonat życia czy ponury asceta; 2) Prorok pracy u podstaw czy naiwny wizjoner; 3) Kaznodzieja-patriota czy filantrop-społecznik. W swoim wykładzie zarysowała portret biskupa Wojciecha jako gorliwego kapłana, a następnie biskupa, którego cechował głęboki patriotyzm i umiłowanie Ojczyzny. Zauważono też jego rolę jako założyciela Zgromadzenia Sióstr Wspólnej Pracy, który przygotowywał swoje duchowe córki do ofiarnej pracy dla Kościoła i Ojczyzny. Kończąc zachęciła do robienia rachunku sumienia ze swojego patriotyzmu. Wykład został zilustrowany prezentacją multimedialną.

Referat ten jest wydrukowany w tym tomie „Studiów Włocławskich” (s. 587–602).

Po wykładach rozpoczęła się dyskusja, którą prowadził ks. dr hab. Zdzisław Pawlak. Zabrali w niej głos: ks. dr Zbigniew Skrobicki, który prosił o doprecyzowanie pojęć „pozytywizm” i „praca pozytywna”; ks. dr hab. Tomasz Kaczmarek – przypomniał, że od lat toczy się proces beatyfikacyjny sługi Bożego bp. Wojciecha Owczarka i nie ma wątpliwości, że zmierza do finału; s. dr Laurencja Jędrzejczak – zwróciła uwagę, że bp Owczarek zobowiązał siostry założonego przez siebie zgromadzenia do podejmowania ciągle aktualnych działań w swoim posługiwaniu; matka Jolanta Gołębiowska nawiązała do obecnej działalności zgromadzenia, wśród których są próby zorganizowania hospicjum, na razie jednak nie uwieńczone sukcesem.

Ks. dr. hab. Paweł Bortkiewicz, nawiązując do wypowiedzi sióstr, zauważył również dostosowanie charyzmatu swojego zgromadzenia (chrystusowców) do wymagań obecnego czasu. Odniósł się również do wypowiedzi osób zabierających głos w dyskusji.

Spotkanie podsumował bp dr Wiesław Mering. Podziękował prelegentom za wykłady, a prezesowi ks. dr. hab. Lechowi Królowi za dopasowanie wykładów do tematyki 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Podziękował ks. inf. A. Ziemieśkiewiczowi i parafianom uniejowskim za kultywowanie pamięci o swoim rodaku. Pasterz stwierdził, że pierwszy wykład był przedstawieniem, czym jest niepodległość w rozumieniu katolickim, a drugi ukazaniem, jak można realizować w swoim życiu troskę o dobro Ojczyzny. Zauważył również wielkie znaczenie, jakie dla budowania niepodległości wniosła kultura, wraz ze swoim dziedzictwem, której depozytariuszem jest Kościół. Kończąc swoje przedłożenie zachęcał do pracy dla dobra Kościoła i Ojczyzny.

Na zakończenie prezes Towarzystwa przedstawił ogłoszenia – zapowiadając następne spotkanie na dzień 21 lutego 2019 r., a także informacje dotyczące autorów tekstów do kolejnego, 21, tomu „Studiów Włocławskich”.

ks. Henryk Witczak

* * *

Biskup włocławski Wiesław Alojzy Mering otrzymał 18 listopada br. „Medal Stulecia Odzyskania Niepodległości”, przyznany przez premiera RP Mateusza Morawieckiego.

Członek Teologicznego Towarzystwa Naukowego Wyższego Seminarium Duchownego ks. Leonard Fic w dniu 8 marca 2018 r. otrzymał nominację profesorską z rąk prezydenta RP Andrzeja Dudy.

W bieżącym roku stopnie naukowe doktora na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego otrzymali: 1) ks. Janusz Bartczak po przedstawieniu pracy „Chrystocentryczny wymiar duchowości liturgicznej Adwentu i Wielkiego Postu w nauczaniu bł. Pawła VI”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Jacka Nowaka SAC, w dniu 10 stycznia stopień doktora teologii w zakresie liturgiki; 2) ks. Jacek Buta po przedstawieniu pracy „Ewangeliczne obrazy Jezusa w podręcznikach do nauczania religii w gimnazjach”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Piotra Tomasiaka, w dniu 18 stycznia stopień doktora teologii w zakresie katechetyki; 3) ks. Piotr Ochotny po przedstawieniu pracy „Problem naruszenia tożsamości osobowej w kontekście współczesnej transplantologii”, napisanej pod kierunkiem ks. prof. UKSW dr. hab. Adama Świeżyńskiego, w dniu 8 listopada stopień doktora filozofii w zakresie filozofii przyrody.

Ukazały się m.in. następujące publikacje członków Towarzystwa: ks. Witolda Kujawskiego *Parafie diecezji włocławskiej. Okres kujawsko-kaliski 1818–1925* (Włocławek 2018); ks. Jerzego Bagrowicza *Ocalić pamięć. Okruchy wspomnień ze studiów w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku* (Włocławek 2018).